

Sponville drži da je materijalizam »jedna moguća filozofija, kao i idealizam, jer se ni jedna ni druga ne mogu smatrati nužnima«. Sve u svemu, polje filozofije, ma koliko bilo suženo, ipak je beskrajno široko. Ono uključuje sve naše spoznaje, iskustva, osjećaje, vrijednosti i opredjeljenja. **Misliti svoj život i živjeti svoju misao** – to je funkcija filozofije kao i u doba Sokrata, iako su se i društvo i čovjek bitno izmijenili. U doba mnoštvenosti različitih kultura filozofija se kao uvijek – danas još i više – rađa iz susreta, **agona**, zajedničkog (»konfliktnog i prijateljskog«) **traganja za istinom**. Podsjećajući da u antičkom razdoblju filozofija nije bila samo »diskurs« nego i način života, ne samo mišljenje ili »teorija« nego i praktična mudrost, Ferry napominje da je moderna filozofija, od 17. stoljeća (od Descartesa) neprestano radila na dvostrukoj sekularizaciji: **moralnoj i metafizičkoj**. Preformulirala je kršćanske vrijednosti kako bi odgovalale laičkom, agnostičkom, ateističkom mišljenju i u svoj inteligibilni okvir preuzela pitanje vjere, odnosa čovjeka i apsoluta. Kant i Hegel vrhunac su tog puta. Moderna je filozofija obavila **sekularizaciju morala**, tako da Kantova etika postulira postojanje Boga ali joj taj postulat nije potreban za vlastito utemeljenje. Moderna je filozofija gigantski pothvat racionalizacije (a time i sekularizacije) sadržaja kršćanske religije. Filozofska sekularizacija religijskog duboko je izmijenila pitanje životnog smisla i iz tog »začudujućeg« procesa valja i dalje izvlačiti sve pouke. To je kamen temeljac »mudrosti modernih«. U tome je sadržan krajnji uvjet mogućnosti **individuacije** naših egzistencija. Odrasti – to je, u nekoj vrsti parafraziranog Kanta, glavna zadaća filozofije u doba njezine razapetosti između različitih znanosti i kultura. Tako se Ferry, na kraju ove misaono ambiciozne knjige, vraća poznatim Kantovim refleksijama o prosvjetiteljstvu, o njegovu vodećem načelu. No iz svih je njegovih analiza jasno da se ozbiljivanje tog načela (»odra-

stanje«, »izlazak iz samoskrivljene nezrelosti«) danas odvija u drukčijim okolnostima i da rješava drukčije zadatke, a među njima i one koje je nametnulo samo prosvjetiteljstvo.

Rade Kalanj

Ognjen Čaldarović, Ivan Rogić i Damir Subašić

KAKO ŽIVJETI S TEHNIČKIM RIZIKOM

APO – Agencija za posebni otpad, Zagreb, 1997., 200. str.

Agencija za posebni otpad (APO), široj javnosti još relativno nepoznata institucija, napravila je hvalevrijedan pothvat objavivši tu knjigu. Naime, u Hrvatskoj vlada potpuna praznina izdanja slične problematike. Ujedno su time bliži ostvarenju i neki od ciljeva agencije – komuniciranje s javnošću, prezentiranje svojeg djelovanja i stvaranje pozitivnog imidža u javnosti. Knjiga se uglavnom bavi problemima vezanim uz radioaktivni i ostali opasni otpad, nuklearne i termo elektranne, rizik te NIMBY sindrom.

Podijeljena je u osam poglavlja u stvaranju kojih su, osim navedenih autora/urednika, sudjelovali i mnogi drugi stručnjaci, mahom zaposleni u APO-u.

Prvo nas poglavlje – *Pretpostavke zbrinjavanja i pregled postupanja s radioaktivnim i drugim opasnim otpadom u Republici Hrvatskoj* – informira o stanju u Hrvatskoj glede (ne)zbrinjavanja radioaktivnog i drugog opasnog otpada. Da bi se radioaktivni otpad (RAO) pravilno zbrinuo, potrebno je da budu zadovoljeni određeni kriteriji – prirodne (geološka okolina) i umjetne, inženjerski konstruirane prepreke – koji onemogućuju ili barem svode na minimum ekološke havarije. Njihov je odnos komplementaran; dopušteni nedostaci jednog kriterija nadomještaju se pojačanim angažmanom drugog. Postupak odabira potencijalnih lokacija RAO mora biti javan. Premda je

